

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W POŁAŃCU
ZA 2021 r.

WPROWADZENIE

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zgodnie z obowiązującymi przepisami rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoba oczekująca pomocy powinna współdziałać w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy na ogół biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych potrzeb.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu, funkcjonuje w strukturach miasta od 1990 r., udzielając mieszkańcom/klientom wsparcia (nie tylko finansowego), które umożliwia im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, włączenie społeczne, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 Ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pomoc na rzecz mieszkańców miasta i gminy w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
- 2) Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym
- 3) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych
- 4) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku prawo zamówień publicznych
- 5) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych
- 6) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
- 7) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego
- 8) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy
- 9) Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości
- 10) Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- 11) Ustawy z dnia 07 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- 12) Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- 13) Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych
- 14) Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- 15) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 16) Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- 17) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- 18) Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych
- 19) Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego
- 20) Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- 21) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii
- 22) Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- 23) Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- 24) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

- 25) Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r Prawo energetyczne
- 26) Ustawy z dnia 04 listopada 2016r o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 27) Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023

Dokumenty programowe wyznaczające długofalowe przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie mieszkańcom warunków przeciwdziałających marginalizacji i wykluczeniu to:

- 1) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec na lata 2021-2027
- 2) Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Połaniec na lata 2019 – 2021
- 3) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Połaniec na lata 2019-2023

Ośrodek podejmował wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec. Współpracował przy tym z różnymi instytucjami (policja, kuratorzy, placówki oświaty, placówki służby zdrowia, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komornicy) oraz z organizacjami pozarządowymi.

STRUKTURA ORAGANIZACYJNA I KADROWA

Szczegółową strukturę organizacyjną Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu oraz podział zadań określa Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu.

Według stanu na grudzień 2021 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Połańcu zatrudnionych było ogółem 32 osoby, w przeliczeniu na pełne etaty 31,50 etatu. Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia na 31.12.2021r. :

Lp.	Stanowisko	Ilość osób
1	Kierownik	1

2	Wieloosobowe stanowisko ds. budżetu i księgowości	2
3	Stanowisko ds. świadczeń wychowawczych	2 (w tym 1 osoba w celu zastępstwa pracownika w czasie jago usprawiedliwionej nieobecności w pracy)
4	Stanowisko ds. świadczeń z pomocy społecznej	2
5	Stanowisko pracownika socjalnego	6
6	Stanowisko usług opiekuńczych	11
	w tym: zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych	4
7	Stanowisko instruktora terapii zajęciowej	1
8	Wieloosobowe stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych, funduszu alimentacyjnego	2
9	Pomoc administracyjna	1
10	Asystent rodziny	2
11	Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy	1
12	Goniec	1
	RAZEM	32

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno – finansowej Ośrodka, owocują corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry.

Pracownicy na bieżąco uzupełniają wiedzę poprzez samokształcenie. Rozwój kompetencji zawodowych w ramach doksztalcenia zawodowego odbywał się w 2021 roku poprzez udział pracowników w bezpłatnych i płatnych szkoleniach, zgodnie z potrzebami.

Łącznie pracownicy OPS w Połańcu skorzystali z :

- 43 szkoleń i warsztatów,
- 3 konferencji

Udział pracowników w szkoleniach ma na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy, rozwój umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań, a także profesjonalizmu i fachowości w funkcjonowaniu Ośrodka, dbając o racjonalne wykorzystanie środków publicznych.

ZADANIA Z ZAKRESU USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu udziela pomocy finansowej w ramach zadań własnych oraz zadań zleconych. Pomoc materialna stanowi formę wsparcia rodziny i ma na celu uzupełnienie dochodów wszędzie tam, gdzie własnymi siłami i możliwościami korzystający z pomocy społecznej nie są w stanie sami zaspokoić swoich podstawowych potrzeb. Zadania pomocy społecznej zgodnie z ustawą dzielą się na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej finansowane z budżetu państwa oraz zadania własne gminy finansowane z budżetu gminy, przy czym niektóre zadania własne dofinansowywane są przejściowo z budżetu państwa.

Struktura poniesionych wydatków finansowych z podziałem na źródło finansowania w 2021:

Rodzaj wydatku	Ogółem	Środki własne	Dotacje
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	15 317,43	15 317,43	0
Opłata za DPS	442 642,03	442 642,03	0
Rodziny zastępcze	36 608,26	36 608,26	0
Wspieranie rodziny	98 570,34	94 570,34	4 000,00
Świadczenia rodzinne	2 925 348,34	0	2 925 348,34
Fundusz alimentacyjny	245 304,80	0	245 304,80
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	46 000,00	0	46 000,00

Świadczenie opiekuńcze Zasiłek dla opiekuna	45 127,40	0	45 127,40
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	4 000,00	0	4 000,00
Świadczenie rodzicielskie	242 028,90	0	242 028,90
Skł. na ubezpiecz. społ. podopiecznych	342 600,23	0	342 600,23
Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i FA	98 020,47	0	98 020,47
Skł. na ubezpiecz. zdrowotne podopiecznych	48 096,63	0	48 096,63
Zasiłki okresowe	209 901,50	42 041,38	167 860,12
Zasiłki celowe i zasiłki specjalne celowe	283 920,00	283 920,00	0
Pomoc rzeczowa	49 128,33	49 128,33	0
Zdarzenie losowe	8 000,00	8 000,00	0
Koszt obsługi dodatków mieszkaniowych	25 898,99	25 898,99	0
Zasiłki stałe	181 578,18	0	181 578,18
Utrzymanie OPS	937 573,01	801 955,01	135 618,00
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	600 996,74	540 920,63	60 076,11
Dożywianie	310 000,00	93 000,00	217 000,00
Karta Dużej Rodziny	414,18	0	414,18
Świadczenia wychowawcze	12 158 195,03	0	12 158 195,03
Koszty obsługi świadczeń wychowawczych	101 945,30	0	101 945,30
Koszty obsługi świadczeń „Dobry Start”	1 386,45	0	1 386,45

Pozostała działalność Program „Wspieraj Seniora”	41 261,95	0	41 261,95
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	986,77	986,77	0
Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	130 720,22		130 720,22
Razem	19 631 571,51	2 434 989,20	17 196 582,31

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 1 października 2018 r. do 31.12.2021 r. obowiązywały następujące kwoty kryteriów dochodowych z pomocy społecznej:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł
- dla osoby w rodzinie – 528 zł
- maksymalna kwota zasiłku stałego – wynosi 645 zł
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego – wynosi 308 zł

Pomocy udzielano osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,

- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

Liczba osób i rodzin objętych pomocą w 2021 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) – bez świadczeń rodzinnych oraz środków z rehabilitacji społecznej.	490	404	783
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej	X	412	784
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	35	55

Powody przyznania pomocy

Głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2021 r. była długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezrobocie oraz ubóstwo. Sytuacja tych osób i rodzin nabiera cech trwałości, przyczyniając się do długotrwałego pozbawienia możliwości korzystania z dóbr i usług, a tym samym prowadzi do wykluczenia społecznego.

Poniżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	94	186
Sieroctwo	X	X
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	26	156
w tym: wielodzietność	22	137

Bezrobocie		109	270
Niepełnosprawność		185	322
Długotrwała lub ciężka choroba		336	590
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego		143	330
W tym:	Rodziny niepełne	29	83
	Rodziny wielodzietne	14	84
Przemoc w rodzinie		5	11
Alkoholizm		40	64
Narkomania		X	X
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego		4	7
Zdarzenie losowe		2	8

Rodzaje świadczeń z ustawy o pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można świadczenia pieniężne pomocy społecznej oraz świadczenia niepieniężne pomocy społecznej, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub na częściową odpłatność.

Szczegółowe zestawienie wypłacanych świadczeń pieniężnych z pomocą społeczną zawiera poniższa tabela.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Ilość świadczeń	Koszt świadczeń
Zasiłki celowe, celowe specjalne, pomoc w naturze i zdarzenia losowe	658	355	X	616 417

w tym: zasiłki celowe i pomoc rzeczowa w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	389	182	894	286 729
Zasiłki okresowe	209	85	491	209 902
Zasiłki stałe	40	33	321	181 578
Pomoc w formie posiłku z programu „Posiłek w szkole i w domu”	186	40	5 882	21 775
Pomoc w formie posiłku z programu ostonowego „Gorący posiłek”	X	2 (4 dzieci)	187	899

Zasiłki celowe, celowe specjalne, pomoc w naturze i zdarzenia losowe

Zasiłki celowe w minionym roku przyznawano na zaspokojenie podstawowych potrzeb – m.in. na zakup żywności, leków i leczenia, opału, odzieży i obuwia, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego.

Zasiłki specjalne celowe przyznawano w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W celu przeciwdziałania niweczeniu uzyskanej pomocy i marnotrawstwu przyznanych środków część osób, głównie marnotrawiące przyznaną pomoc, nie otrzymywało pomocy w gotówce, lecz realizowało ją w sklepie spożywczym oraz realizowało recepty w aptece na terenie miasta.

Udzielenie schronienia

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W 2021r. opłatę na pobyt w schronisku dokonano za 1 osobę bezdomną na kwotę 3 360 zł.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje osobom i rodzinom bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie.

Zasiłek stały

Zasiłek stały to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy i spełniającym kryterium dochodowe i stanowi dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego.

Posiłki i zasiłki celowe realizowane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Głównym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Ponadto Program ma na celu poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz kształtowanie u nich prawidłowych nawyków żywieniowych.

Formami wsparcia w ramach Programu są:

- posiłek;
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy);
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

W 2021 roku dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 było prowadzone w 7 punktach żywieniowych. Z posiłków opłacanych przez gminę skorzystało 40 rodzin w tym 78 dzieci.

W ramach programu osłonowego „Gorący posiłek” w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, a rodzina nie chce/nie może ubiegać się o wsparcie, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w

formie posiłku. Przyznanie tej pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Z tej formy skorzystało 4 dzieci.

Domy Pomocy Społecznej

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt/ burmistrz/prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępnymi). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

W 2021 r. w domach pomocy społecznej przebywało 16 osób, a koszt jaki Gmina Połaniec poniosła z tego tytułu wyniósł 413 542 zł. Dochody z tytułu odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej osób zobowiązanych do alimentacji wyniosły 45 286,57 zł.

Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to starostowie danego powiatu, co roku ustalają miesięczny koszt utrzymania w DPS, a gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze

Do najważniejszych problemów ludzi starszych i niepełnosprawnych należy samotność i poczucie nieprzydatności. Prowadzą one do stopniowej marginalizacji i wykluczenia ze społeczności lokalnej. Przesłaniem niesionej przez ośrodek pomocy było zapobieganie temu zjawisku, zwłaszcza wśród osób samotnych. Umożliwienie prawidłowego funkcjonowania podopiecznych ośrodka w środowisku i klimacie domowym to istota usług opiekuńczych. Większość beneficjentów nie dopuszcza możliwości spędzenia schyłku swojego życia w obcym miejscu. Opiekunki w większości są osobami z wieloletnim doświadczeniem w pracy z osobami niepełnosprawnymi i starszymi. Niejednokrotnie akceptacja ze strony podopiecznych jest tak duża, że traktowane są jak najbliżsi członkowie rodziny, a w przypadku osób samotnych często stają się nieformalnymi członkami rodziny. Istotną sprawą przy realizacji pomocy i opieki na rzecz potrzebującego jest poszanowanie godności osobistej, traktowanie z szacunkiem i poszanowaniem każdego człowieka.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie lub rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

W 2021 roku usługi opiekuńcze świadczone były przez opiekunki zatrudnione w tut. Ośrodku. Usługami opiekuńczymi objęto 61 osób dla których zrealizowano 14 196 godzin usług, a wydatki gminy z tytułu realizacji tego zadania to kwota 540 920,63 zł. Dochody z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze wyniosły 38 371,17 zł.

Od sierpnia 2019r. do 31 lipca 2021r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował usługi opiekuńcze w ramach trwałości projektu pn. „Rozwój wysokiej jakości usług społecznych w Gminie Połaniec – wsparcie dla usług asystenckich i opiekuńczych” realizowanego w Gminie Połaniec, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej Funduszu Społecznego oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020r. Oś 9 – Włączenie społeczne i walka z ubóstwem. Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.

Usługi opiekuńcze w ramach trwałości projektu skierowane były w roku 2021 do 24 osób, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością wykonywania, co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Odpłatność za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr XLV/299/13 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego i całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Dochody z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze wyniosły 38 371,17 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek realizował specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w tym autyzmem.

W 2021 roku z usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystało 8 dzieci dla których zrealizowano 1 386 godzin usług. Jest to zadanie zlecone, finansowane z budżetu państwa. Ośrodek otrzymał i wydatkował na powyższe zadanie 60 076,11 zł. Dochody z tytułu odpłatności za usługi wyniosły 2 516,35 zł i zostały odprowadzone do budżetu państwa.

Praca socjalna

Praca socjalna jest dziedziną złożoną i trudną, głównie z uwagi na charakter pracy – prowadzenie działalności pomocowej w odniesieniu do różnych osób i grup społecznych zmagających się z różnorodnymi problemami. Dodatkowo, praca socjalna oddziałuje w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości społecznej. Musi być gotowa odpowiedź na pojawiające się nowe problemy społeczne, czy też zmieniające się sposoby reagowania przez władzę publiczną na problemy

społeczne, głównie w formie zmian przepisów prawa. Z uwagi na obszar swoich działań, musi odpowiadać na wzrastające oczekiwania społeczeństwa w zakresie ochrony interesów jednostek i grup społecznych, które nie są w stanie samodzielnie bronić i domagać się respektowania swoich praw. Pracą socjalną objęto w 2021r. – **412 rodzin** (liczba osób w tych rodzinach wynosiła 784) i była prowadzona bez względu na dochód.

Praca socjalna była możliwa dzięki współpracy z takimi instytucjami jak: Spółdzielnia Mieszkaniowa, Przychodnia Zdrowia, szpitale, apteki, Sądy Rejonowe, GKRPA, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, szkoły, poradnie, Rejon Energetyczny, ZUS, KRUS, Urząd Miasta i Gminy, „Caritas”, Warsztat Terapii Zajęciowej, SCUW, Zespół Szkół, Hostel „Wspólnota”.

Kontrakt socjalny, jako narzędzie pracy socjalnej, jest umową określającą sposób współdziałania między rodziną, a pracownikiem socjalnym w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej. Zawierany jest w sytuacjach, w których istnieje możliwość podjęcia przez osobę lub rodzinę działań mających na celu poprawę własnej sytuacji życiowej zwłaszcza w sytuacji bezrobocia, problemu z alkoholem, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W kontrakcie socjalnym dokonuje się oceny sytuacji oraz formułuje cele, które klient ma osiągnąć dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron w ramach wspólnie podejmowanych działań. Realizacja działań podlega okresowej ocenie – ma na celu oszacowanie zmian, jakie nastąpiły w rodzinie. W 2021r. sporządzono **23** kontrakty z liczbą osób **75**.

Program rządowy „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2021

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu przystąpił do realizacji rządowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021, realizowanego w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Program miał na celu wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności, np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych,

kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Ogólna liczba osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi asystenckie	w tym (z kol. 1)		Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Kwota środków przekazanych przez Wojewodę z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu	Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu	Łączna kwota zwrotu niewykorzystanych środków na realizację Programu z Funduszu Solidarnościowego wraz z odsetkami bankowymi
	Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi asystenckie	Liczba osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi asystenckie				
1	1a	1b	2	3	4	5
14,00	13,00	1,00	3 300	140 709	130 720,22	9 988,78

Program „Wspieraj Seniora”

Program „Wspieraj Seniora” na rok 2021 jest odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii znajdują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej.

Ośrodek Pomocy Społecznej wg stanu na 31.12.2021r. objął wsparciem:

- 52 osoby – ogólna liczba zgłoszeń realizowanych,
- 16 osób – ogólna liczba osób, których objęto wsparciem.

Wysokość środków przyznanych na realizację Programu „Wspieraj Seniora” to 41 990,00 zł, z czego wykorzystano na jego realizację 41 261,95 zł.

Program był realizowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, których zadaniem było pozostawanie w gotowości i koordynowanie realizacji zadań. Środki wykorzystane z dotacji były adekwatne do podjętych działań.

Inne działania Ośrodka wynikające z ustawy o pomocy społecznej

Ośrodek współpracuje z jednostkami organizacyjnymi gminy w zakresie przyznawania i zabezpieczenia dożywiania, wyprawek szkolnych, zasiłków szkolnych, stypendia szkolne dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej.

Z zespołem Caritas przy Parafii p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych oraz Parafii p.w. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ruszcy Ośrodek współpracuje w kwalifikowaniu osób do „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Podprogram 2020” w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). W 2021 roku wydano skierowania do w/w programu:

- Caritas przy Parafii p.w. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ruszcy – 29 rodzin
- Caritas przy Parafii p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Połańcu – 35 rodzin

Zgodnie z art. 17 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, który stanowi, iż zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest „udzielanie schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym”, ściśle współpracujemy z sołtysami, z policją, schroniskami, noclegowniami woj. świętokrzyskiego szczególnie w sprawie zimowego zabezpieczenia socjalnego, wspólnie monitorujemy środowiska szczególnego ryzyka.

Współpracujemy z Sądem Rejonowym w Staszowie, biorąc udział w naradach, konsultacjach i rozprawach sądowych; sprawowanie opieki prawnej zatwierdzonej wyrokami sądowymi.

Pracownicy socjalni współpracowali także z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP, utrzymywali stały kontakt z biurem pośrednictwa pracy.

Pracownicy socjalni pomagali w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania skierowania i umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym; wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności w Opatowie; przeprowadzali wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków pomocy społecznej z innych gmin.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził również postępowania (z zakresu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) na wniosek Zakładów Opieki Zdrowotnej jak i ich świadczeniobiorców – celem potwierdzenia prawa do świadczeń opieki

zdrowotnej. Pracownicy socjalni przeprowadzili łącznie 5 takich postępowań.

Ponadto, pracownicy socjalni (zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych) przeprowadzili 8 wywiadów środowiskowych, celem przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz 13 wywiadów środowiskowych celem przyznania zasiłku dla opiekuna.

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W 2021 r. Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznej pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. Realizacja zadań z zakresu asysty rodzinnej stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby korzystających z pomocy Ośrodka mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej rodzin w trudnej sytuacji rodzinnej, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Adresaci usługi to rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, gotowe do rozwiązywania swojej trudnej sytuacji i współpracujące z pracownikiem socjalnym, posiadające zasoby pozwalające rozwiązać zidentyfikowane problemy przy wykorzystaniu posiadanych możliwości i zasobów, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Asystent w czasie wspólnych działań z członkami rodziny pomaga w codziennej organizacji dnia, pokazuje jak sprawnie wykonywać obowiązki domowe, opiekować się i wychowywać dzieci. Doradza jak zarządzać budżetem domowym. Informuje jak działają urzędy, szczególnie placówki wsparcia rodziny i dziecka, a także wyjaśnia jak wypełniać dokumentację oraz realizować sprawy urzędowe. Wspiera w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji i innych instytucji. Motywuje do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i znalezienia pracy.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, w zależności od potrzeb rodziny. Asystent rodziny pracuje jednocześnie średnio z 10 - 15 rodzinami.

Celem głównym pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę takiego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, który pozwala jej, o ile to możliwe, na samodzielne funkcjonowanie i wychowywanie dzieci.

W 2021 roku pracę na rzecz rodzin realizowało 2 asystentów rodziny w ramach umowy o pracę, zatrudnionych w wymiarze całego etatu. Asystenci rodziny wsparciem obejmowali łącznie 21 rodzin, w tym 3 rodziny zobowiązane przez Sąd. W rodzinach objętych asystenturą przebywało łącznie 48 dzieci.

W trakcie roku 2 rodziny zakończyły współpracę z asystentem ze względu na osiągnięcie celów.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki według następujących zasad:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2021 r. w pieczy zastępczej było 8 dzieci z 8 rodzin (1 dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 7 dzieci w rodzinie zastępczej). W związku z tym gmina poniosła wydatki w wysokości 51 925,72 zł, w tym 15 317,46 zł za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 36 608,26 zł za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych.

Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu kontynuował działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, podejmowane w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005 r. oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty”.

W 2021 r. działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie podejmowane były w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Wszystkie osoby i rodziny, u których wszczęto procedurę, stały się automatycznie adresatami tych działań.

Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez grupy robocze, których zadaniem jest planowanie działań post-interwencyjnych, monitorowanie sytuacji w rodzinie pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa, organizowanie pomocy rodzinie z problemem przemocy. W skład grup roboczych wchodzi: dzielnicowi, pedagodzy, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, przedstawiciele Gminnej Komisji Problemów Alkoholowych. Osoby doznające przemocy mogą korzystać z oferty wsparcia psychologicznego i prawnego oferowanego przez instytucje i organizacje pozarządowe. Osoby stosujące przemoc mają możliwość zmiany zachowania, postaw, przekonań poprzez udział w programach edukacyjno – korekcyjnych oraz oddziaływań terapeutycznych. Problem przemocy w rodzinie często jest przyczyną bądź skutkiem wielu innych, złożonych trudności, jakich doświadcza rodzina. Skala problemów, z którymi spotykają się członkowie zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych wymaga interdyscyplinarnego podejścia. Współpraca specjalistów z różnych dziedzin gwarantuje kompleksową pomoc osobom uwikłanym w problem przemocy i daje szansę rozwiązania.

W roku 2021 działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego w Połańcu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie objętych było 49 rodzin, w których łącznie wychowywało się 39 dzieci, w samym 2021 r. wszczęto nowe procedury w 34 rodzinach. Wszystkie te rodziny zostały objęte procedurą „Niebieskie Karty”. W ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” odbyło się 155 spotkań grup roboczych. Zespół Interdyscyplinarny zebrał się 4 razy.

W 2021 roku 5 rodzin skorzystało z pomocy finansowej w OPS, 95 osobom udzielono wsparcia emocjonalnego, w formie porad, pracy socjalnej w trakcie spotkań z grupą roboczą ZI i wizyt monitorujących w środowisku w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”.

Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny.

Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

Od 1 stycznia 2018 r. obok Karty w tradycyjnej formie członkowie rodzin wielodzietnych mogli otrzymywać karty w formie aplikacji na urządzenie mobilne (smartfon, tablet).

W 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu przyjął **36** wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny oraz wydał **98** kart (w postaci tradycyjnej - 98 szt., a elektronicznej – 1 022 szt.).

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

Świadczenia rodzinne są formą pomocy państwa skierowaną do rodzin spełniających odpowiednie kryteria. Są one rodzajem trwałej pomocy udzielanej przez państwo z powodu ochrony rodziny i wielodzietności oraz niepełnosprawności. Powyższe świadczenia finansowane są ze środków publicznych, a ich wysokość jest ustalona kwotowo, co oznacza, że świadczenia rodzinne wypłacane są w takiej samej wysokości wszystkim osobom spełniającym ustawowe kryteria do ich otrzymania. Zgodnie z zapisami ustawy świadczeniami rodzinnymi są zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na podstawie złożonego wniosku i wymaganej dokumentacji.

Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego 674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł na osobę w rodzinie, w której jest dziecko niepełnosprawne. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody członków rodziny osiągnięte w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy oraz zmiany w sytuacji dochodowej stanowiące utratę i uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- 135 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka (1 000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe)
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie)
- 3) samotnego wychowania dziecka (193zł miesięcznie na dziecko)
- 4) dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95 zł miesięcznie na trzecie i następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego)
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat; 110 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia)
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (100zł jednorazowo - każda klasa szkoły policealnej włącznie oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne)
- 7) podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie , lub 69 zł na dojazd do szkoły)

Świadczenia wypłacone w 2021 r.

Wyszczególnienie	2021r.	
	Liczba świadczeń	Kwota
1. Zasiłki rodzinne	4 681	539 145,65
2. Dodatki do zasiłków	2 630	259 956,99
- urodzenie dziecka	7	6 070,48
- z tyt. urlopu wychowawczego	52	19 814,90
- z tyt. samotnego wychowywania dziecka	191	37 001,12
- z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełn.	386	41 412,14
- podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	579	39 516,84
- rozpoczęcia roku szkolnego	490	28 211,30
- wychowywania w rodz. wielodzietnych	925	87 930,21
3. Jednoraz. zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	46	46 000,00
4. Zasiłki pielęgnacyjne	3 848	830 552,32
5. Specjalny zasiłek opiekuńczy	40	25 130,70
6. Zasiłek dla opiekuna	72	45 127,40
7. Świadczenie pielęgnacyjne	644	1 270 562,68
8. Świadczenie rodzicielskie	242	242 028,90
9. „Za Życiem”	1	4 000,00
Razem	12 204	3 262 504,64

Ze świadczeń rodzinnych w 2021 r. korzystało średnio 448 rodzin. Zasiłek rodzinny, który jest podstawowym świadczeniem rodzinnym pobierało średnio 174 rodzin.

W 2021 roku były prowadzone postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskano świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 22 446,26 zł, z czego:

- 1/ kwota w wysokości 6 545,09 zł pomniejszyła należną dotację, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń w 2021 roku;
- 2/ kwota w wysokości 13 010,49 zł została zwrócona do budżetu państwa, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych;
- 3/ od w/w nienależnie pobranych świadczeń zgodnie z ustawą naliczono odsetki ustawowe w kwocie 2 890,68 zł stanowiących dochód budżetu państwa.

Złotówka za złotówkę

Od stycznia 2016 r. rodziny, które przekraczają kryterium dochodowe stanowiące podstawę ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatku do zasiłku rodzinnego (w okresie zasiłkowym trwającym do 1 listopada 2015r. kryterium wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł na osobę w rodzinie, w której wychowywane jest niepełnosprawne dziecko), dzięki wprowadzeniu zasady "złotówka za złotówkę" nie tracą całkowicie prawa do świadczeń, ale otrzymują świadczenia obniżone o kwotę przekroczenia. Rozwiązanie to dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia się dziecka, samotnego wychowywania dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka, niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.

Cały proces ubiegania się o świadczenia obok tradycyjnej drogi "papierowej" jest realizowany również drogą elektroniczną. Za pośrednictwem systemów teleinformatycznych: ePUAP oraz emp@tia udostępniono możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o Kartę Dużej Rodziny oraz niezbędnych dokumentów jakie powinny zostać dołączone do wniosku (chodzi o takie, których obieg możliwy jest w postaci elektronicznej, a których uwierzytelnienie możliwe jest na poziomie osoby wysyłającej). Ośrodek samodzielnie pozyskuje od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych

m.in. informacje o: dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych.

Świadczenia opiekuńcze

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

- 1) **zasiłek pielęgnacyjny** (od 1 listopada 2019r. – 215,84 zł) – świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat.

Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, które nabyły uprawnienie do dodatku pielęgnacyjnego wypłaconego przy emeryturze lub rencie z ZUS, KRUS.

Z zasiłku pielęgnacyjnego w 2021r. korzystało 747 osób.

- 2) **świadczenie pielęgnacyjne** (od 1 stycznia 2021r. – 1 971,00 zł) – przyznane jest osobom, które rezygnują bądź nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, by opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny wymagającym szczególnej opieki, na których ciąży obowiązek alimentacyjny. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej jednak nie później niż do 25 roku życia.

Wypłacono 646 świadczeń na kwotę 1 273 530,60 zł

- 3) **specjalny zasiłek opiekuńczy** (od 1 listopada 2018r. - 620 zł) – przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeśli rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego zależne jest od dochodu rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, a po sześciu miesiącach aktualizację

w/w wywiadu. Wypłacono 40 świadczenia na kwotę 25 130,70 zł.

Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje tylko i wyłącznie osobom, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne i utraciły do niego prawo z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji administracyjnej ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekuna od 01 listopada 2018r. wynosi 620 zł, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie.

Wypłacono 74 świadczeń na kwotę 45127,40 zł.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wypłata świadczenia nie jest uzależniona od kryterium dochodowego. Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1 000,00 zł miesięcznie.

Oświadczenie rodzicielskie może ubiegać się:

- matka lub ojciec dziecka (przy czym ojciec dziecka może ubiegać się o w/w świadczenie nie wcześniej niż po wykorzystaniu przez matkę dziecka 14 tygodni pobierania świadczenia lub wcześniej niż w/w terminie w przypadku śmierci matki dziecka lub porzucenia przez nią dziecka),
- opiekun faktyczny dziecka (tj. osoba, która sprawuje opiekę nad dzieckiem i wystąpiła do sądu rodzinnego o przysposobienie tego dziecka) w przypadku objęcia dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia),
- rodzina zastępcza (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej), w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia),
- osoba, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia),

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcie opieką jednego dziecka;
- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcie opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcie opieką trojga dzieci;
- 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga dzieci lub objęcie opieką pięciorga dzieci;

Wyplacono 242 świadczenia na kwotę 242 028,90 zł.

Zadania z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu od 01.01.2017r. realizuje ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"- w zakresie przyjmowania i rozpatrywania wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi w wysokości 4 000 zł oraz wypłaty w/w świadczenia.

W 2021 roku przyznano i wypłacono 1 w/w świadczenie na kwotę 4 000,00zł.

Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód, po wypełnieniu stosownego wniosku oraz podpisaniu zawartych w nim oświadczeń i dołączeniu wymaganych dokumentów.

Podstawowym warunkiem jest posiadanie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł

specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

Program “Czyste Powietrze”

Program “Czyste Powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię cieplną. W dniu 01.10.2020r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2021 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie “Czyste Powietrze”. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.). Zaświadczenia wydawane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu po uprzednim złożeniu wniosku.

Gospodarstwo domowe tworzą:

- 1) osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe),
- 2) osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych:

- 1) w przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 31 lipca danego roku;
- 2) w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu wydał 31 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie "Czyste Powietrze".

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500+

Celem świadczenia wychowawczego zgodnie z Ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi prawnemu, opiekunowi faktycznemu, a od 1 lipca 2019r. - dyrektorowi domu pomocy społecznej do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Od 1 lipca 2019r. prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje na wszystkie dzieci do 18 roku życia bez względu na dochody uzyskane przez rodzinę.

Świadczenie wychowawcze jest zadaniem celowym z zakresu administracji rządowej. Wpłaty świadczenia wychowawczego i koszty obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa

W 2021 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu wpłynęły 1 442 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, z tego:

- złożonych w formie papierowej – 528
- złożonych drogą elektroniczną - 914

Prawo do świadczenia wychowawczego otrzymało średnio 1 442 rodzin na 2 261 dzieci. Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych to 12 162 295,03zł.

W 2021 roku były prowadzone postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych, w wyniku których odzyskano świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 39 609,67 zł, z czego:

1/ kwota w wysokości 1 500,00 zł pomniejszyła należną dotację, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń w 2021 roku;

- 2/ kwota w wysokości 35 509,67 zł została zwrócona do budżetu państwa, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych;
- 3/ od w/w nienależnie pobranych świadczeń zgodnie z ustawą naliczono odsetki ustawowe w kwocie 8 714,38 zł stanowiących dochód budżetu państwa.
- 4/ kwota w wysokości 2 600,00 zł pomniejszyła należną dotację, gdyż dotyczyła świadczeń, które zostały zaliczone na poczet wznowienia wydatków.

Na podstawie raportów miesięcznych z zadań z zakresu świadczenia wychowawczego liczby wypłaconych świadczeń kształtowały się następująco:

W

Miesiąc, za który wypłata	Liczba decyzji	Liczba świadczeń
styczeń	1369	2025
luty	1383	2035
marzec	1387	2037
kwiecień	1390	2044
maj	1387	2034
czerwiec	1173	1884
lipiec	1230	1974
sierpień	1248	1999
wrzesień	1242	1980
październik	1260	1994
listopad	1263	1993
grudzień	1258	1981

DODATKI MIESZKANIOWE

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku oraz zmiany od dnia 1 lipca 2021 roku o dodatkach mieszkaniowych, dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkujących w tych lokalach;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Od 1 lipca 2021 dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1. jednoosobowym – 40%,
- 2. wieloosobowym – 30%

przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Idea dodatków mieszkaniowych sprowadza się do pokrycia ze środków publicznych części ponoszonych wydatków mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest więc świadczeniem publicznoprawnym, przysługującym osobie spełniającej określone prawem warunki, którego celem jest pokrycie z funduszy publicznych części wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatek mieszkaniowy jest szczególnym świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę na rzecz wskazanych w ustawie osób o niskich dochodach, którym przysługuje tytuł prawny do lokalu, w celu umożliwienia im zapłaty czynszu oraz pokrycia innych obciążających je wydatków za zajmowany lokal mieszkalny (opłaty dodatkowe, eksploatacyjne oraz niektóre koszty związane z zamieszkaniem w lokalu).

Tak więc prawo do dodatku jest uzależnione od:

- wysokości dochodu w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego,

- wydatków ponoszonych przez to gospodarstwo na mieszkanie.

Niskie dochody to podstawowy warunek uzyskania dodatku mieszkaniowego. Jednak ważna jest również wielkość powierzchni użytkowej (określonej powierzchni lokalu), którą dysponuje osoba/rodzina ubiegająca się o wsparcie. Ustawa o dodatkach mieszkaniowych ściśle określa kryteria powierzchni użytkowej lokalu, jaka uprawnia do otrzymania pomocy.

Informacja o przyznanych dodatkach mieszkaniowych za 2021 r.

Wnioski rozpatrzone	Ogółem	17
Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	1 osobowych	2
	2 osobowych	5
	3 osobowych	2
	4 osobowych	3
	5 osobowych	3
	6 osobowych i więcej	2
Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	do 50 zł./ miesięcznie	2
	51-100 zł./ miesięcznie	1
	101-150 zł./ miesięcznie	2
	151-200 zł./ miesięcznie	4
	powyżej 200 zł./ miesięcznie	8
Wysokość dodatku mieszkaniowego	najniższy dodatek	34,18
	średni dodatek	69,14

Liczba złożonych wniosków i wartość wypłaconych dodatków

Miesiąc	Liczba złożonych wniosków w 2021r.	Wartość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2021r.
Styczeń	1	2 334,27
Luty	2	2 142,35

Marzec	1	2 229,40
Kwiecień	1	1 924,74
Maj	2	1 918,92
Czerwiec	1	1 627,02
Lipiec	3	1 521,46
Sierpień	2	1 768,86
Wrzesień	0	1 814,24
Październik	1	1 628,70
Listopad	2	1 676,20
Grudzień	1	1 552,62
Razem	17	22 138,78

Zestawienie wypłat dodatków mieszkaniowych wg podziału na rodzaj zarządu

Lp.	Rodzaj zarządu	Dodatki mieszkaniowe i ryczałty (w zł)
1.	Gmina	3 250,66
2.	Spółdzielnie Mieszkaniowe	18 888,12
3.	Zasoby prywatne	0,00
	Ogółem	22 138,78

DODATKI ENERGETYCZNE

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego w okresie od dnia 1 maja 2021r. do dnia 30 kwietnia 2022r. dla gospodarstwa domowego:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną wynosi – 12,09 zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób wynosi – 16,79 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób wynosi – 20,15 zł/miesiąc.

Wypłata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, które zostało zlecone do wykonania gminie. Źródłem jego finansowania jest dotacja celowa z budżetu państwa.

Do Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu wpłynął jeden wniosek o przyznanie dodatku energetycznego. Wydano jedną decyzję przyznającą. Liczba wypłaconych świadczeń to 11 na kwotę 178,29 zł.

FUNDUSZ ALIMENACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 877 ze zm.) osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika sądowego stała się bezskuteczna. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuacji nauki w szkole lub szkole wyższej,
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 900,00 zł to przysługuje świadczenie „złotówka za złotówką”.

Przy zastosowaniu reguły „złotówka za złotówkę” rodzice otrzymujący świadczenie po przekroczeniu ustawowego kryterium dochodu nie tracą prawa do świadczeń i będą mogli je nadal otrzymywać, ale w odpowiednio niższej wysokości.

Zasada ma zastosowanie, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę 900,00 zł o kwotę nie wyższą niż kwota świadczeń z funduszu (przysługująca danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na które ustalane jest prawo do tego świadczenia).

W takiej sytuacji świadczenie z funduszu alimentacyjnego zostanie przyznane w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jaka przysługuje danej osobie a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Świadczenia wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500,00 zł. Świadczenie te przyznawane są na okres świadczeniowy, który trwa od października danego roku do końca września roku następnego.

Ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystają przedstawiciele ustawowi małoletnich osób uprawnionych, jak również pełnoletnie uczące się osoby uprawnione.

Liczbę osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Gminie Połaniec w roku 2021 przedstawia poniższa tabela.

Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeniobiorców	Liczba wypłaconych świadczeń
Fundusz alimentacyjny	32	Małoletnie osoby uprawnione – 51 Pełnoletnie osoby uczące się uprawnione - 2	592

W/w okresie wypłacono świadczenia:

I.p.	Liczba rodzin otrzymujących świadczenia alimentacyjne	Liczba osób uprawnionych do pobierania świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Należności budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego	Kwoty wyegzekwowanych należności od dłużników
1.	32	53	245 481,97 zł	Należność główna – 1 475 460,34 zł odsetki 869 207,84 zł. Razem: 2 344 668,18 zł.	Nal. główna – 87 233,63 zł Odsetki – 53 933,25 zł. Razem: 141 166,88 zł.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami liczonymi do dnia zawrotu.

Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych przebiega w następujący sposób:

- Określenie organu właściwego dłużnika alimentacyjnego.

W sytuacji, gdy dłużnik przebywa poza terenem naszej Gminy, zwracamy się z wnioskiem o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika. Wnioski takie napływają również do naszej Gminy od organów właściwych wierzycieli. W 2021 roku wysłano 18 wniosków o prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, natomiast 8 wniosków wpłynęło do Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu z terenu innych Gmin.

- Wywiad alimentacyjny.

Do każdego dłużnika podlegającemu tutejszemu Ośrodkowi zostaje wysłane wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania od dłużnika oświadczenia majątkowego. Łącznie na terenie Gminy Połaniec w 2021 roku przeprowadzono 10 wywiadów alimentacyjnych i odebrano 10 oświadczeń majątkowych.

- Działania zmierzające do aktywizacji dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie pracuje zobowiązuje się go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, do którego kierujemy wniosek o aktywizację zawodową dłużnika. Zobowiązujemy również dłużnika do dostarczenia zaświadczenia o zatrudnieniu, w przypadku podjęcia pracy zawodowej. W roku 2021 wysłano do Powiatowego Urzędu Pracy 2 wnioski o aktywizację zawodową dłużników alimentacyjnych.

- Przekazanie zebranych informacji organowi właściwemu wierzyciela oraz Komornikowi Sądowemu.

Zebrane informacje podlegają weryfikacji i zostają przekazane do odpowiednich instytucji. Bywa, iż na tym etapie działania wobec dłużnika alimentacyjnego zostają zakończone, ponieważ egzekucja zaczyna być skuteczna, lub dłużnik współpracuje i dalsze kroki są zbędne. Takich informacji w roku 2021 przekazano ok. 9.

- Wniosek o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1 Kodeksu karnego oraz wnioski o zatrzymanie prawa jazdy.

W sytuacji, kiedy dłużnik alimentacyjny notorycznie uchyla się od współpracy, nie stawia się na wezwania, utrudnia prace pracownikom Ośrodka jednorazowo wystawiana jest decyzja o uchyleniu się dłużnika alimentacyjnego od zobowiązań alimentacyjnych. W 2021 roku wydano 3 takich decyzji. Na podstawie tych decyzji, do Prokuratury odpowiedniej dla wierzyciela kierujemy wniosek o ściganie za przestępstwo. Kolejnym krokiem jest złożenie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy do odpowiednich Starostów Powiatowych (1 wniosek).

- Obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa

Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 30, 413, 568) w związku z art. 209 § 1 kodeksu karnego składał zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Staszowie w przypadku gdy łączna wysokość powstałych zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące (złożono 24 wniosków).

Opisane etapy postępowania dotyczą tylko dłużników alimentacyjnych, którzy przebywają na terenie Gminy. Jednak działania tutejszego Ośrodka nie ograniczają się jedynie

do postępowania wobec takich dłużników. Jest szereg podejmowanych działań, które prowadzone są w celu ustalenia miejsca pobytu dłużników alimentacyjnych. W tym przypadku jest to nie tylko współpraca z innymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komornikami, czy Urzędami Gmin, ale również z Policją, działami Ewidencji Ludności, Sądami Rejonowymi.

W przypadku dłużników alimentacyjnych, których zadłużenie przekracza okres 6 miesięcy, rejestrujemy i przekazujemy do Biura Informacji Gospodarczej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu przekazuje informacje do biur: InfoMonitor, KBIG, KIDT, KRD oraz ERIF i uaktualnia te informacje średnio dwa razy w miesiącu. Do biur przekazanych jest ok. 79 nazwisk dłużników alimentacyjnych, wraz z danymi o ich aktualnym zadłużeniu. Wysoka ściągalskość wobec dłużników alimentacyjnych jest wynikiem właśnie działań podejmowanych przez tutejszy Ośrodek.

POTRZEBY

Rok 2022 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

W związku z obserwowaniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, ważną potrzebą jest rozwój wsparcia w formie usług opiekuńczych, których celem jest zapewnienie pomocy osobom zależnym, jak również, jak najdłuższe utrzymanie tych osób w środowisku zamieszkania z uwagi na bardzo wysokie koszty ponoszone przez gminę za pobyt w DPS.

W związku ze zwiększeniem zadań, które realizuje Ośrodek w dalszym ciągu niezbędne jest zapewnienie dodatkowych pokoi dla pracowników oraz pomieszczenia na archiwum, które zapewniłoby właściwe przechowywanie dokumentacji, co gwarantuje zabezpieczenie przed zniszczeniem, kradzieżą i uszkodzeniem. Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje 8 pokojami przy zatrudnieniu ok. 37 osób. Część pracowników Ośrodka tj. asystenci rodziny, instruktorzy terapii zajęciowej, opiekunki domowe nie mają pomieszczenia, w którym mogą się spotkać, uzupełnić dokumentację, a przede wszystkim zostawić dokumenty. W jednym pomieszczeniu obok pracownika socjalnego pracują osoby zajmujące się realizacją projektu unijnego, co bardzo

utrudnia możliwość swobodnego porozumiewania się z podopiecznymi przez brak komfortu psychicznego osoby zwracającej się o pomoc.